

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 2

2020

УЧЕЊЕ = СЕКАЌАЊЕ НА СЕБЕ СИ

ВЕЖБА 3

ПРИЛОГ

- ОТЕЛОТВОРБАЊЕ НА АРХИТЕКТОНСКИОТ ПРОСТОР
- ОБИШКВАЊЕ НА АРХИТЕКТОНСКИ ОБЈЕКТ ВО ПРИРОДЕН И АРТИФИЦИЈЕЛЕН КОНТЕКСТ
- ПРИВРЕМЕН ПАВИЉОН ЗА ИДЕЈА И СМЕШТАЊЕ

■ КАЗИМИР МАЉЕВИЧ | KAZIMIERZ MALEWICZ
пол.

1878 - РОДЕН Е ВО КИЕВ, УКРАИНА ОД РОДИТЕЛИ ОД ПОЛСКО ПОТКЛО

1935 - ПОИНАА ВО ЛЕНИНГРАД, ССРС, ПОГРЕБАН Е ВО НЕМЧИНОВКА, БЛИЗ МОСКВА НА НЕГОВАТА ДАЧА.

КАЗИМИР МАЉЕВИЧ Е ОСНОВАТЕЛНИК И ИДЕОЛОГ НА НАПРАВЕЦ ВО ЛИКОВНАТА УМЕТНОСТ КОЈ ГО ИМЕНУВА КАКО СХИСТРЕМАТИЗАМ.

НО СХИСТРЕМАТИЗМОТ ПРЕСТАВУВА ННОВ ПОБЕЌЕ ОД ОДРЕДЕН СПЕЦИФИЧЕН НАЧИН, СЕНЗИБИЛИТЕТ НА УМЕТНИЧКО ПРЕСТАВУВАЊЕ, ГЛЕДАЊЕ НА СВЕТОТ.

ТОЈ Е ФИЛОСОФСКИ ПОТРЕС, СВЕТОТРЕС, КОЈ ВО СОСТАВУВАЊЕТО НА СЛИКАТА НА СВЕТОТ, ИЛИ ОШЕ ПОДОБРО ГРАФИЧЕТО НА СЛИКАТА НА НОВИОТ СВЕТ, ПОСТА ОД НОВА, ИДЕТИЧНА ВО ПОЗИТИВНА СМИСЛА, ДИДАКТИКА, ИЛИ СОБРАЊЕТО И ОБЈЕКТОТ, АСОЦИЈАЦИОНО И РЕЛАТИВИТО.

КАЗИМИР МАЉЕВИЧ ГО ВОВЕОДБА КОНЦЕПТОТ НА
 НЕ ПРЕОМЕТНОСТ, Т.Е. НА ОСЛОБОДОУВАЊЕ ОД
 ПРЕОМЕТНАТА МАТЕРИЈАЛНА, ОБЈЕКТИВНА, ДИРЕКТНО НАРРАТИВНА,
 ЕЛИКОВНА, ПРИСТАПНОСТ И ДОПАЊЕ ВО СОСТОЈБА НА
 СЪПРЕМАЊУВАЊА НА ИДЕТОТ ЧОВЕКОВАНЕ.
 СИЛАТА НА ЧОВЕКОВАНЕТО НА НЕПРЕОМЕТНАТА ПРИСТАПНОСТ
 КАКО ВЛАДЕЈАЧКА, СЪПРЕМАТОКА, ЈА ДЕОШТИРА ПРЕКУ
 ТРИ МОЖНИ РЕЛАЦИИ ОД КОИ СЕ РАЗВИВААТ БЕЗБРОЈНИ
 НУВОИ, ВРЕОНОСИ. ТОА СЕ НЕГОЈОВИТЕ РЕЛАЦИИ,
 НА: СТАТИЧНО И ДИНАМИЧНО КАКО И ЧОВЕКОВОТО НА,
 МАГНЕТА ПРИВЛЕЧНОСТ, НЕГЪ ЕДНА И ДРУГА ИЛИ НЕГЪ
 ДОВЕЌЕ СЪПРЕМАТИСТИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ.
 РАЗВИТОКОТ НА КУЛТУРАТА НА СЪПРЕМАТИЗМОТ,
 КАЗИМИР МАЉЕВИЧ ГО ОБЈАСНУВА ПРЕКУ ПРОМЕНЕТЕ НА
 ЕНЕРГЕТСКОТО НУВО, ЕНТРОПИЈАТА, СЛИЧНО КАКО И КОЈ
 СЪБСТАНИЦИОНАЛНИТЕ МЕТАМОРФОЗИ НА ХЕРАКЛИ.
 СПОРЕД НЕГО, СЪПРЕМАТИЗМОТ ПОЧНУВА ОДБЕЗДИМЕНЗИОНАЛНО
 ЧОВЕКОВО НА СЕПРИСТАПНАТА СИЛА, ПРЕКУ ДВОДИМЕНЗИОНАЛНА
 ПРЕСТАВА 1913, ПРВАТА СЪПРЕМАТИСТИЧКА ОФОРМА -
 ЦРНИОТ КВАДРАТ, И СЛЕДЪТ НЕГОВИТЕ ТРАНСФОРМАЦИИ.
 ПОТОА, ВЕЌЕ ВО 1915 ГОДИНА, И ОСОБЕНО ВО ПЕРИОДИ
 1919 - 1923 ГОДИНА СЕ РАЗВИВА ВО ТРЕТАТА ДИМЕНЗИЈА
 И ДОБИВА АРХИТЕКТОНЕКИ ОБЛИК. ТИЕ ТРИДИМЕНЗИОНАЛНИ
 ОБЛИЦИ СТАНОВУВААТ ОФОРМАЛНИ МОТИВИ ИЛИ ГЕНЕРАТИВНИ
 МАТРИЦИ ЗА РАЗВИТОК НА АРХИТЕКТОНЕКИ ПРОСТОР.
 КАКО ЕНЕРГЕТИКИ ПРОСТОРНИ МОДЕЛИ, ГИ ПРЕСТАВУВА
 ЧОВЕКОВОТО НА СТАТИЧНОСТ И ДИНАМИЧНОСТ, ПРЕКУ
 АРХИТЕКТЕНИТЕ АИДА И ГОТА ВО 1923.
 КУЛТУРАТА НА СЪПРЕМАТИЗМОТ ЈА ИМА И СВОЈАТА,
 КАКО ШТО ЈА ИМЕНУВА, ПЕТА ОАЗА, ВО КОЈА, ЕЛЕМЕНТОТ
 СЕ РАСТВОРУВА НА ЧОВЕКОВАНЕТО НА ПОТПОЛНО НЕ-БИТИЕ
 СЕ ПОЈАВУВА БЕЛОТ СЪПР-ЕЛЕМЕНТ, НА БЕЛО.
 ТОЈ СПОРЕД СВОЈАТА ЧОВЕКОВАНЕТО ПРЕСТАВУВА
 АПЕЛОАТНА БЕЗ-ПРЕОМЕТНОСТ.

Потайки од неговите ставови, може да заклучиме,
 дека општеството, однесувањето на постојот
 не е резултат на апстракција на материјата, туку
 обратно, дека првобитно е остварување на
 човештото за присутност на енергијата.
 Всушност е проекција на самите во себе си.
 Тој, во 1915 година пишува:

" Јас сум почеток....
 кога ведам јас, подразбирам човек

Јас сум почеток на се бијатки во мојата свест
 се создаваат светови.

Јас трагам за Бога, трагам во себе за себе.
 Бог е сегоранки, се знаејќи, се мојат.
 Идното совршенство на интуицијата како
 вселенски свет на надрасокот.

Јас трагам за Бога, трагам за своето лице,
 веќе го направив неговиот обрис
 и тежнеам да се остварам.

И мојот разум ми кажува како пат до она што е
 наизглед со интуицијата.

..... извадок изгледно

СПОРЕО
 К. MALEVICH, "I AM THE BEGINNING..."
 by K. S. MALEVICH,
 THE ARTIST, INFINITY SUPREMATISM.
 UNPUBLISHED WRITINGS 1913-33,
 VOL. IV, COPENHAGEN, 1978,
 PR. ED. TROELS ANDERSEN, CP. 12-27

ИЗБАДЪУН

ОД МАЛОЗВИЧ, НЕПРЕДМЕТЕН СРЕД

ИЗБОРНО ПЕЧАТНО 1927 КАКО ЕДИНА СЕЛТА КНИГА
ВО КУБОТ "WILHELM BÜCHNER" ИЗО. WALTER GROPIUS I LASZLO MOKOS-NAGY
ИЗО. УЧЕБНИК ЗА КОНСТРУКТИВНА АРХИТЕКТУРА, ЗАГРЕБ, 1981

1091. ВОРЕД ВО ТЕОРИЈАТА НА АСИМЕТРИЧЕН ЕЛЕМЕНТ
ВО СЛИКАРЕСТВОТО

2091. СОПРЕМАТИЗМ

СТР. 65. ПОС СОПРЕМАТИЗМ РАЗБИРАМ СОПРЕМАТИЗМА НА
УЧЕБНОТО ЧОВЕШВО ВО ЛИКОВНАТА ЗНАЈНОСТ.
ОД СТОЈАНИШТЕТО НА СОПРЕМАТИСТИТЕ ПОЈАВИТЕ ОД
ПРЕДМЕТНА ПРИРОДА ПОСВЕ СЕ БЕЗ ЗНАЧЕНИЕ;
БИЛИО Е ЧОВЕШВОТО КАКО ТРКВО СЕВКОПНО НЕЗАВИСНО
ОД ОКОЛИНАТА ВО КОЈА Е ПРЕОДЗВИКАНО.
ТАКА НАРЕЧЕНИТО "КОНКРЕТИЗИРАЊЕ" НА ЧОВЕШВОТО ВО
СВЕТА ЗНАЈНА ВОШНОСТ КОНКРЕТИЗИРАЊЕ НА
РЕОЛЕКСИЈАТА НА НЕКАКО ЧОВЕШВО СО ПОМОШ
НА РЕАЛНА ПРЕОСТАВА. ТАКА РЕАЛНА ПРЕОСТАВА
ВО ЗНАЈНОСТ НА СОПРЕМАТИЗМОТ Е - БЕЗ ЗНАЧЕНИЕ....

! ПО ПОВОД ИЗЛАГАЊЕТО НА ОСНОВНИОТ СОПРЕМАТИСТИЧЕН
ЕЛЕМЕНТ, УРНИОТ КИТОРИТ, 1913, ТОД ОБЈАВЕНА !

СТР. 66.

И ЈАС САМОТ БЕВ УПОМЕНЕ СО ОДРЕДЕН СТРАХ, СЕ
ПЛАШЕВ, КОГА ТРЕБАШЕ ДА ГО НАГЛЕЖАМ
"СВЕТОТ НА ВОБАТА И ПРЕОСТАВАТА" ВО КОЈ ШТО
ЖИВЕЕВ И РОЗОВТАВ И ВО ЧИШТАШТО ВУСТИТВОСТ
ВЕРОВАВ.

НО ЧОВЕШВОТО НА ЕРЕКА, КОЕ ЧОВЕШВО ВО НЕНЕ
ГО ПРЕОДЗВИКАВАШЕ ОСЛОБОДОВАКАТА
НЕПРЕОДМЕТНОСТ, МЕ ОДНЕСЕ ВО "ПОСТИВАТА", КАДЕ
ШТО НИШТО, ОСВЕШ ЧОВЕШВОТА, НЕ Е СТАВНО...
И ТАКА, ЧОВЕШВОТО СТАНА СОСТАВНАТА НА МОЈОТ
ЖИВОТ.

ОНА ШТО ГО ИЗНОЖИВ НЕ БИШЕ "ПРАВИТ КИТОРИТ"
ТОКО ЧОВЕШВО НА НЕПРЕОДМЕТНОСТ.

СТР. 71. СО СОПРЕМАТИЗМОТ, ВО ЖИВОТОТ НЕ БИШЕВА НЕКОЈ НОВ
СВЕШ НА ЧОВЕШВО, ТРКВ ВОШНОШТО ЕДИН НОВО
НЕПОСРЕДНО ПРИКАЖОВАЊЕ НА СВЕТОТ НА ЧОВЕШВОТА.

стр 98. НОВАТА ЗНАЧНОСТ НА СОПРЕМАТИЗМОТ, КОЈА СО ОБЛИКОВАЊЕ НА СЛИКАРСКОТО УПОРЕДОВАЊЕ СОЗДАВА НОВИ ФОРМИ И НОВИ ОДНОСИ ВНАТРЕ ВО ФОРМИТЕ, СО ПРЕНЕСОВАЊЕ НА ТИЕ ФОРМИ И ОДНОСИТЕ МЕЃУ ФОРМИТЕ, ОД ПОВРШИНАТА НА ПЛАТНОТО ВО ПРОСТОР, ЌЕ СТАНЕ НОВО ГРАДИТЕЛСТВО.

ЕЛЕМЕНТОТ НА СОПРЕМАТИЗМОТ Е, И ВО СЛИКАРЕСТВОТО И ВО АРХИТЕКТУРАТА, СЛОБОДА ОД БИЛО КАКВА СОЦИЈАЛНА ИЛИ ОДОТ МАТЕРИАЛИСТИЧКА ТЕОРИЈА.

ОТКАКО ЗНАЧНОСТА, ПРЕКУ СОПРЕМАТИЗМОТ, ДОЈДЕ ОД САМАТА СУБЈЕКТИВНОСТ - ОД СВОЈАТА ЧИСТА НЕПРИМЕНИМА ФОРМА - И ГО ДОБИВА НЕПОГРЕШАЛИВОТО НА НЕПРЕОМЕНИТОТО УПОРЕДОВАЊЕ, ТАА СЕ ОБИОБВА ОД ИЗГРАДИ ЕОД НОВ, БИЕТИВЕН СРЕТЕК И ПОРЕДОК, ЕОД НОВ СРЕТОГЛЕД. ТАА ЈА СОСТАВА НЕПРЕОМЕНИТОСТА НА СРЕТОТ И ПОРЕДКЕ НЕ СЕ ЗАЛАГА ЗА ИЗОСТАВУВАЊА НА КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА.

стр 99. СОПРЕМАТИЗМОТ, НА ЛИКОВНИТЕ ЗНАЧНОСТИ ИЛИ ОТРАЖА НОВИ МОЖНОСТИ СО ТОА ШТО СО НАПОДНУВАЊЕ НА "ОБЗОРНИТЕ ЗА ЦЕЛОСОБРАЗНОСТ" ОВОЗМОЖУВА ПРЕНЕСОВАЊЕ ВО ПРОСТОР НА ПЛАСТИЧНОТО - (ТРАДИЦИОНАЛНОТО) УПОРЕДОВАЊЕ ПРИКАЖАНО НА ПОВРШИНАТА НА СЛИКАТА. ЗНАЧНИКОТ ПОРЕДКЕ НЕ Е ВРЗАН ЗА ПОВРШИНАТА НА СЛИКАТА, И СВОЈЕ КОМПОЗИЦИИ МОЖЕ ОД ГИ ПРЕНЕСЕ ВО ПРОСТОР.

MIROSLAV LAMAC AND JURIJ PABETA THE IDEA OF SUPREMATISM, VO KASIMIR MALCOWITSH. ZUM 100, GEBURTSTAG, GABRIEL GURZYNSKI, KÖLN 1978
стр 134-182

СИЛА....

СИЛАТА ВО СОПРЕМАТИЗМОТ ИЛИ НАЈУСЕТЛИВАТА ВРЕДНОСТ. И ОТРИВАЊЕТО НА СИЛАТА Е ПРВАТА ЗАДАЧА НА СОПРЕМАТИЗМОТ, ШТО МОЖЕ ОД ГО РЕКНАМЕ ЗА ЗАКОН. (1927)...

ИЛИТО (СОПРЕМАТИЗМ) НАСТАНА ВО МОМЕНТОТ КОГА ОБИЕЖУВАЊАТА НА СИЛА СТАНА ВОДЕЧКА ИЛИ СОПРЕМАТСКА, НАЈВИСОКА.

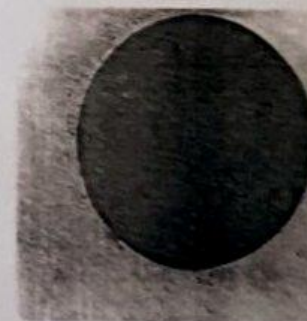
"СЕ Е СИЛА" !!!

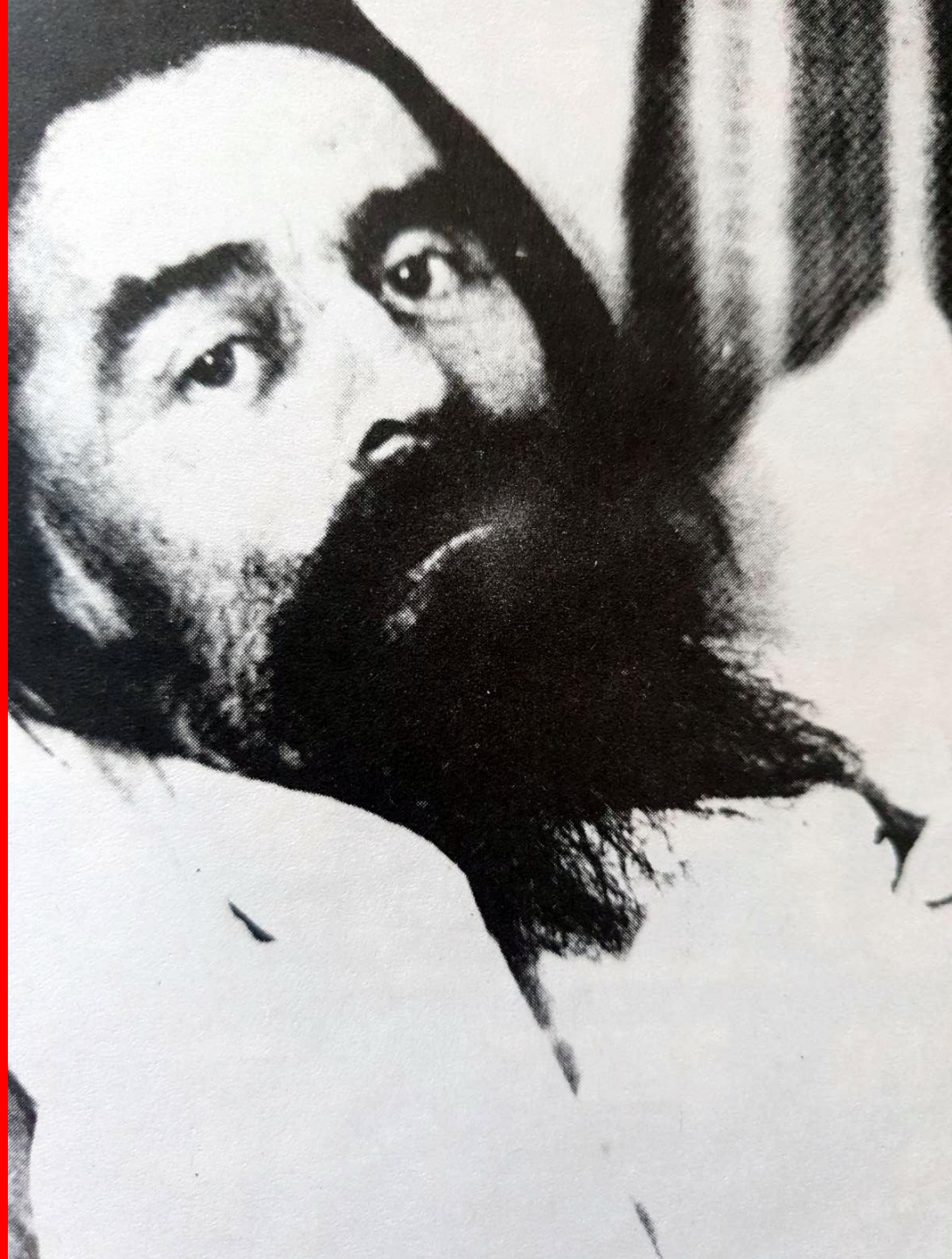

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ, СКОПЈЕ
АРХИТЕКТОНСКО СТУДИО 1

КАЗИМИР МАЉЕВИЧ
1878 - 1935

Маљевич со ќерката Уна,
1921

Членовете на УНОВИС со
Маљевиџ во средина, 1920

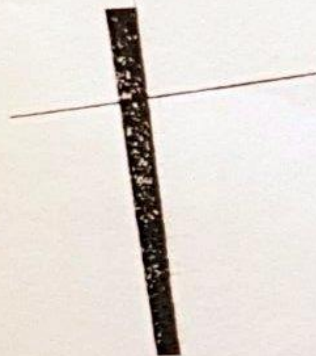

К. МАЛЕВИЧ
СУПРЕМАТИЗМ
34 РИСУНКА

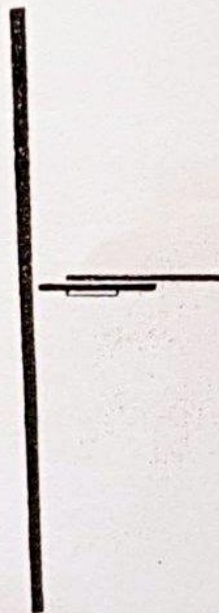

УНОВИС
ВИТЕБСК 1920

супрематистичка композиција
(чувствување на мистична воља) 1915 г.

супрематистичка композиција
(магнетна привлечност)

супрематистичка композиција
(чувствување на движења и отпор) 1916 г.

СУПРЕМАТИЗАМ (после 1923)

доминација на чисто апстрактна
и безпредметна уметност.

моменти на неговиот развој

Се мисли дека супрематизмот се појави во 1913 година. Прва супрематистичка форма беше форма со четириаголен облик, која во секојдневниот јазик се вика квадрат.

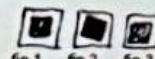
види

Тоа беше главен елемент од кој се развија сите супрематистички групации или цел систем на супрематистички односи на елементите.

Според својата обоеност супрематистичкиот систем се дели: на три боени моменти- црн, обоен, т.е. преовладуваат боите на спектарот, и бел. Според прикладната ситуација супрематизмот може да се подели на положба на различни чувства, на пример: статичко, динамичко, мистично, итн.

Според взаемниот однос на елементите, се дели на контрасна композиција, динамичка, статичка итн.

Основната форма на квадратот се дели во својата прва еволуција на два типа четириаголника и на четириаголник со изместени агли.

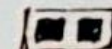
основниот квадрат е
бр 1 бр 2 бр 3
црн бел црвен

Понатака од квадрат произлегува бр 4
како втор основен елемент на супрематизмот и
и четврта позиција.

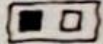
 бр 5 е форма во облик на крст (произлегува од
поделба на квадратот на прва и втора

развојна фаза) која е трет основен елемент. Формите, што подоцна се покажа, настануваат како основна форма на развојот на целиот систем или културата на супрематизмот.

Потребно е да се покаже развојот на супрематистичкиот квадрат бр 1 според сите периоди на неговото изменување. Првиот квадрат се подели на два еднакви четириаголника обоени со црна боја.

бр 6

Во другиот облик бр 7 двата еднакви четириаголника обоени се: еден со темно црвено цинобер, вториот црн. Третиот облик е

неправилан, разноаголен квадрат на врвот, и рамноаголен на дното, со динамичко чувство.

Четвртиот облик е бр 9, со чувство на квадрат во статички момент, и неколку форми на продолжен квадрат, со динамичко чувство. При што формата на продолжениот квадрат е резултат на изместувањето на квадратот кој подоцна се подели на се помали и помали површини.

скоро секогаш поделени на нееднакви делови

На бројот 7 треба да се додаде формата 7а во која дојде до спојување на два квадрата (бел, и црн) во следниот однос

Следниот развој се одвива во различни облици квадрат со четвороаголници, а во број 8 гледаме појава на кривина која подоцна нема улога,

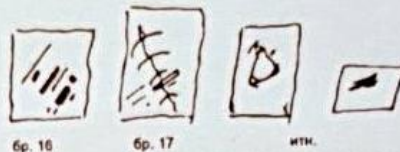
и како да се укинува, и подоцна воопшто не влегува во композицијата на односи. Во 9 гледаме

посебна композиција на супрематистичката содржина на квадратот кој е поделен во неколку типа кои подоцна не се развиваат.

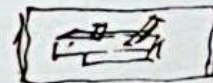
На тој начин од наведените форми на квадратот гледаме да се, воглавно, развиваат четвороаголници во различни облици, и завземаат различни положби, т.е. изразуваат различни чувства, приоритетно динамички и статички во разноврсни сложени композиции, на пример во цртежите:

Еве неколку примери на динамички супрематизам рамен облик, произлезени од квадратот кој се разви во 1913 година. А 1915 година гледаме супрематистички форми на волуменски облик

кои се развиваат исклучиво во текот на 1919 година, и 1923 година добиваат архитектонски облик,

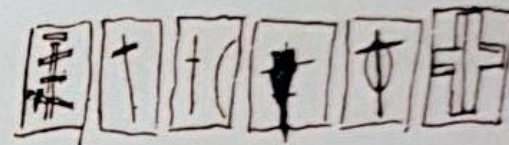

како нови системи или мотив на архитектонскиот развој. На тој начин го дефинираваме статичкиот и динамичкиот супрематизам со оперирање, со помош на елементите на квадратот, две чувства статички и динамички.

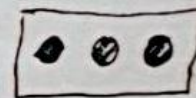
Но, откриваме трето чувство, чувство на магнетна тежа на еден супр- елемент наспроти друг.

Понатака гледаме развој на друг основен крстовиден супр- елемент, елемент на космички и мистични чувства.

Понатака гледаме развој на третиот, кружен супр- елемент, настанок на кружни супр-елемент заедно со квадратот.

Четвртиот момент на развој на супр- елементот гледаме во следниот облик

- Една страна на елементите почнува да се раствара на чувство на потполно не-битие. И во петиот момент се појавува белиот супр-елемент. По своето чувство претставува апсолутна базпредметност.

1

2

α

δ

6

2

9

e

3

3

3

3

3

3

3

4

4

4

4

4

4

4

5

5

5

5

5

5

5

6

6

6

6

6

6

6

7

7

7

7

7

7

7

8

8

8

8

8

8

8

9

9

9

9

9

9

9

10

10

10

10

10

10

10

11

11

11

11

11

11

11

12

12

12

12

12

12

12

13

13

13

13

13

13

13

14

14

14

14

14

14

14

15

15

15

15

15

15

15

16

16

16

16

16

16

16

17

17

17

17

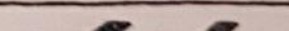
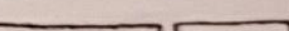
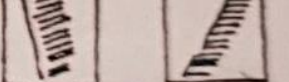
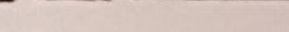
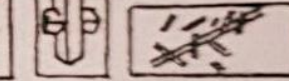
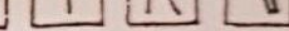
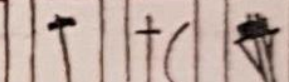
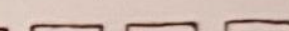
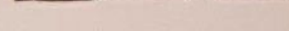
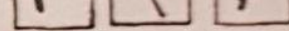
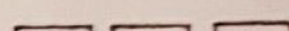
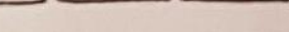
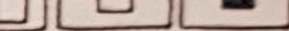
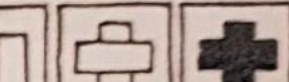
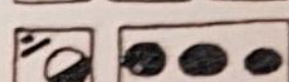
17

17

17

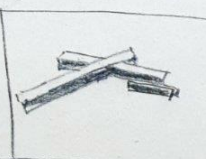
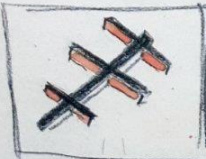

100

1890

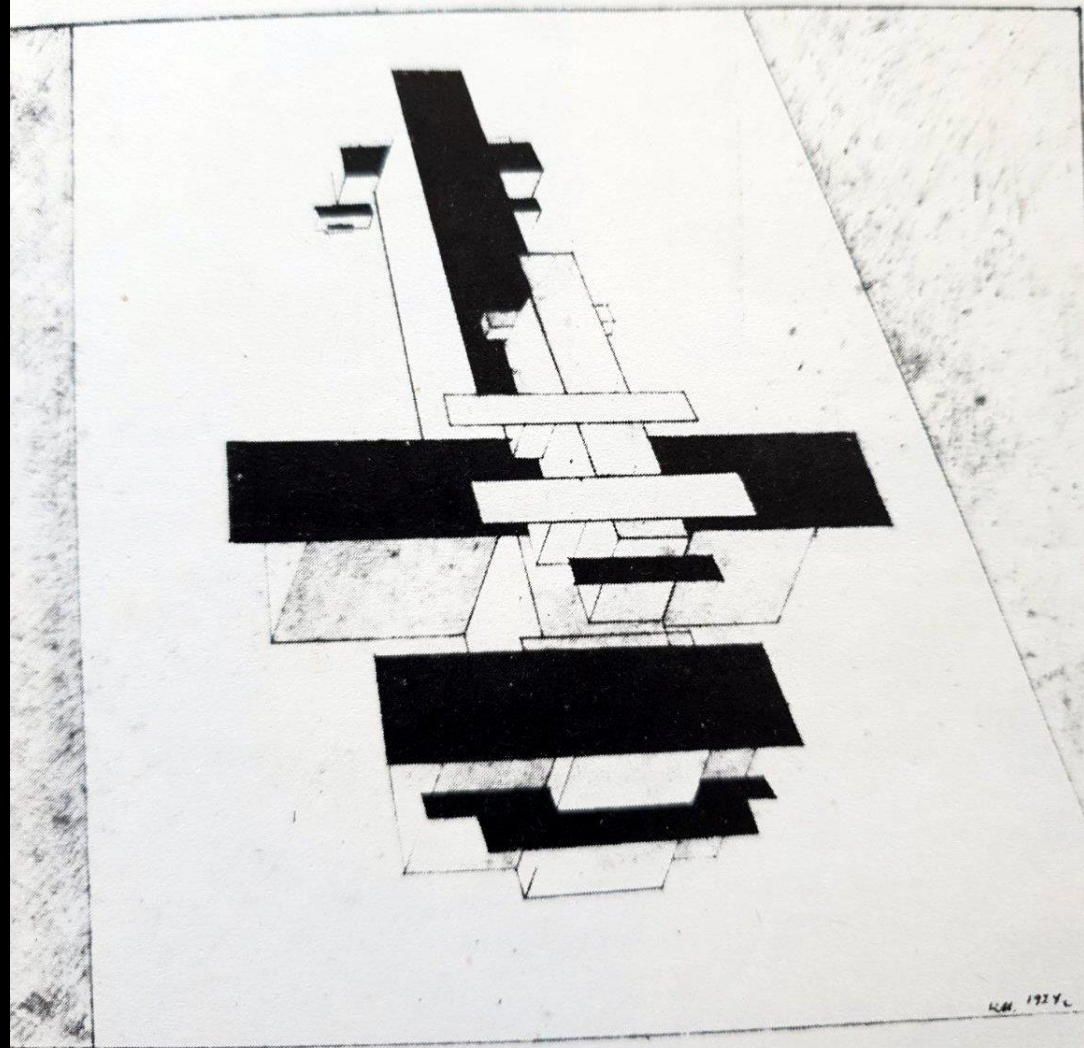
1075

[illegible]

Thomas Jefferson
 to John Jay
 about the appointment
 of a new judge to the
 Supreme Court
 1790

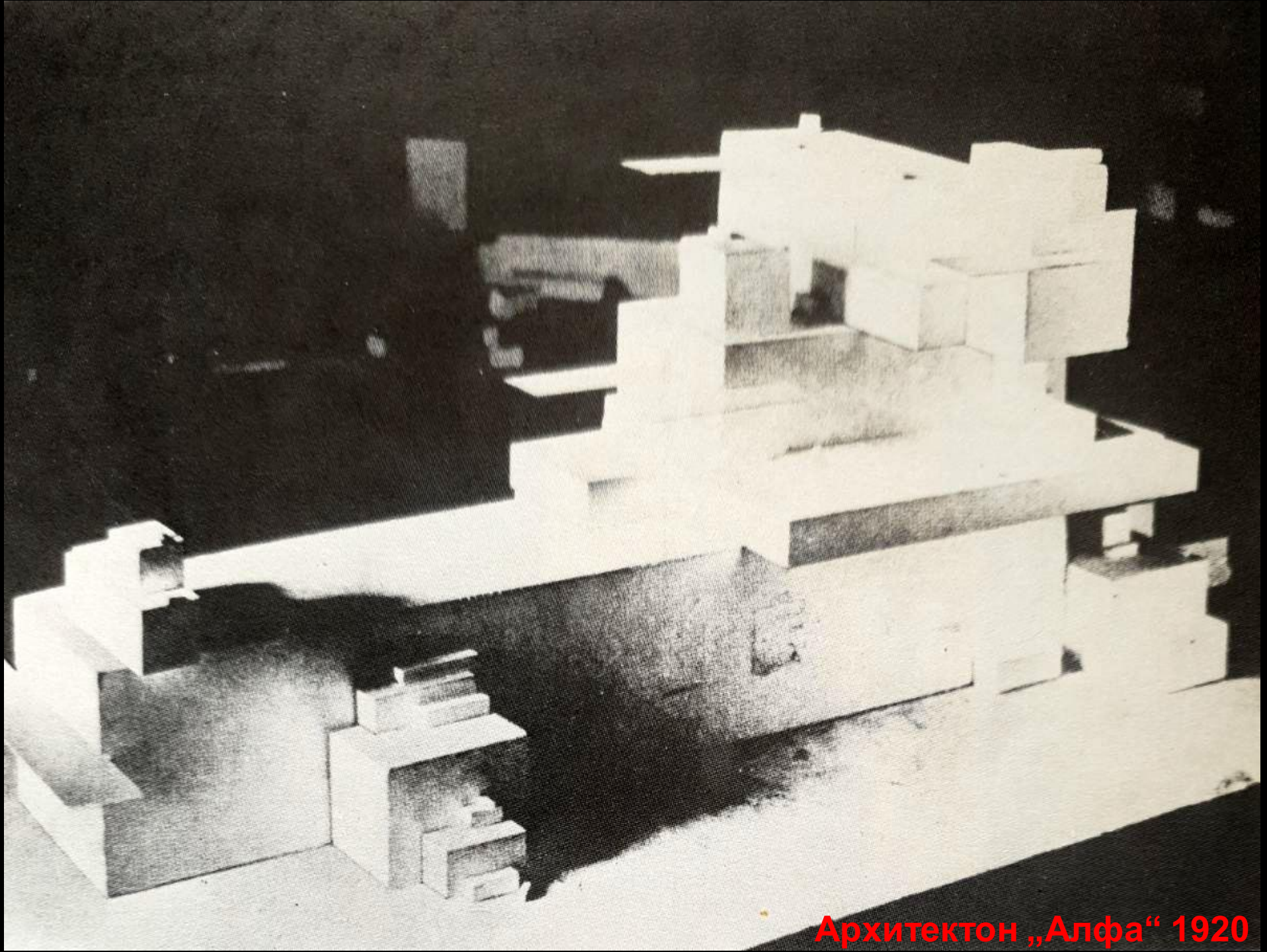
Суперформа „А“ 2-а група: Колонна

Планът на ташка /вс/

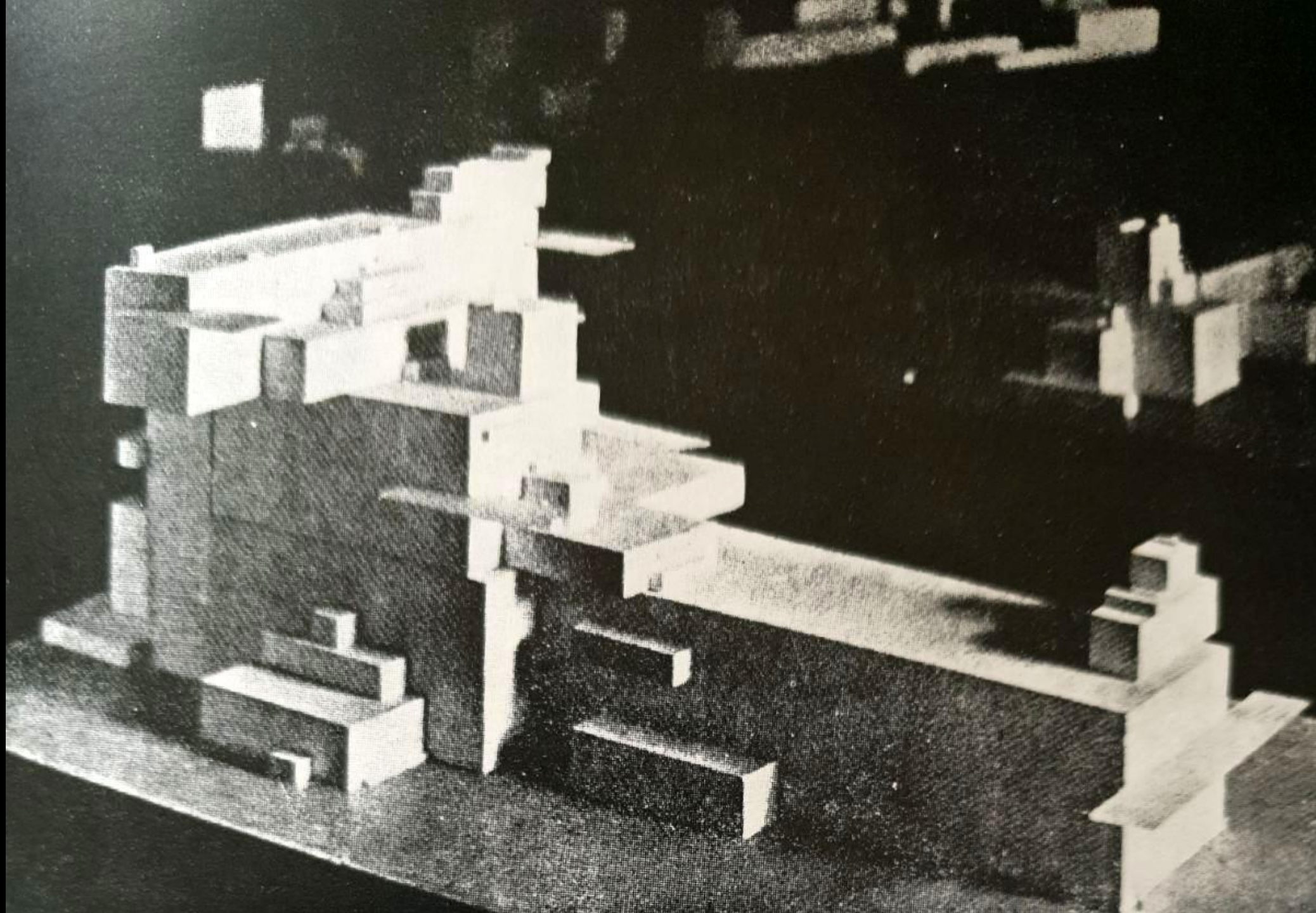
Куќи од иднината за
Ленинград: Куќа за пилот,
1924

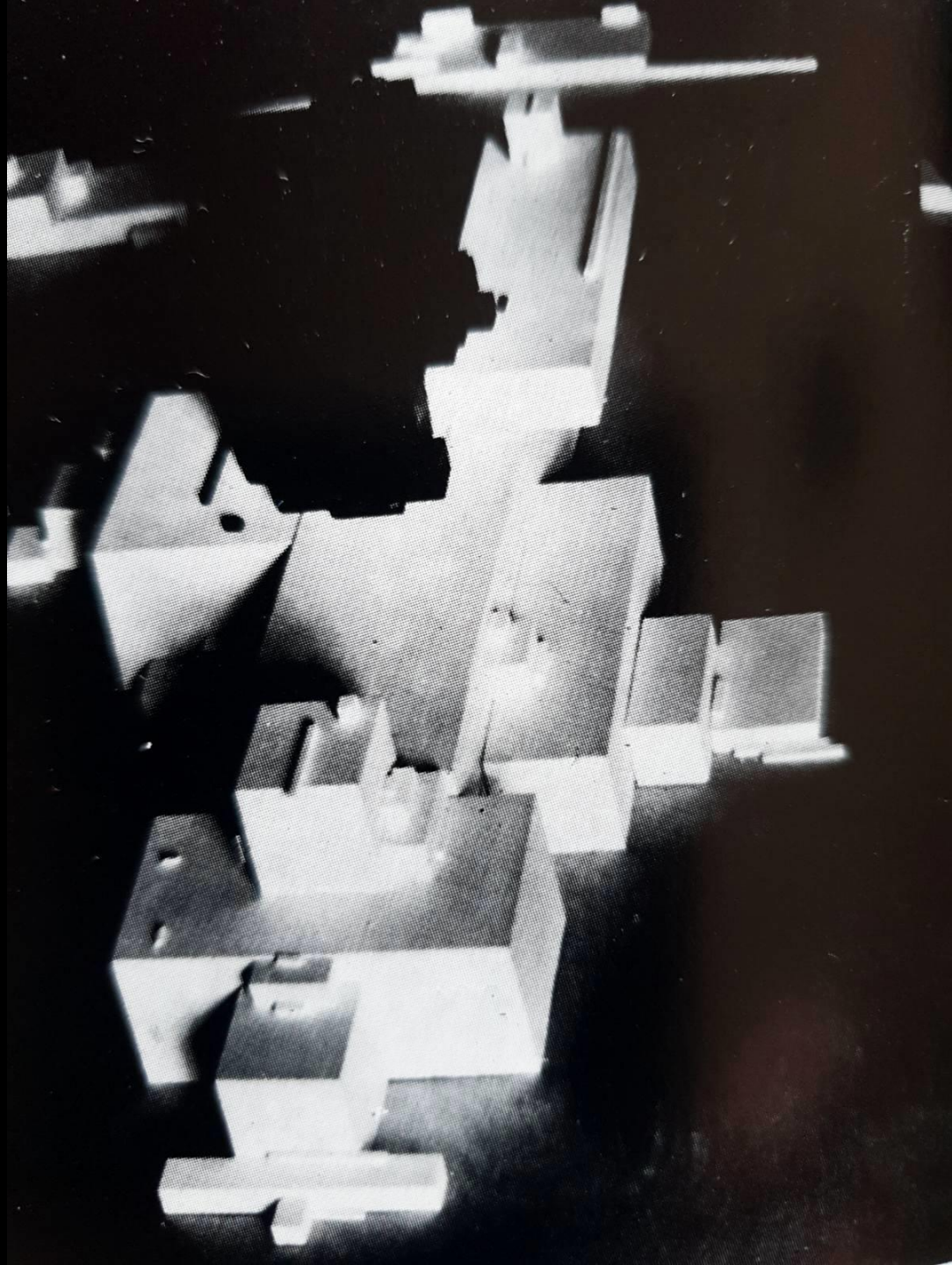

Архитектон „Алфа“ 1920

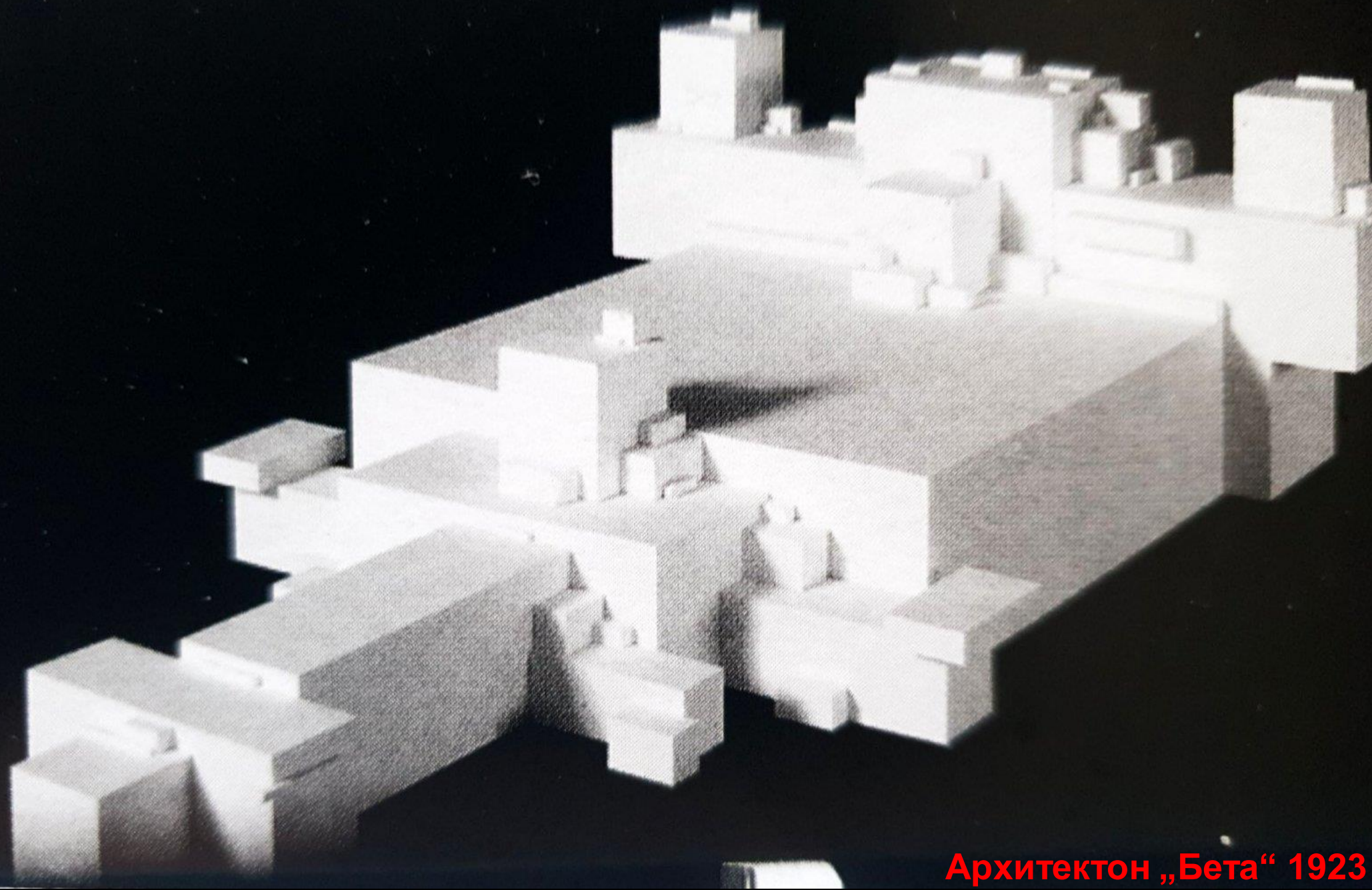

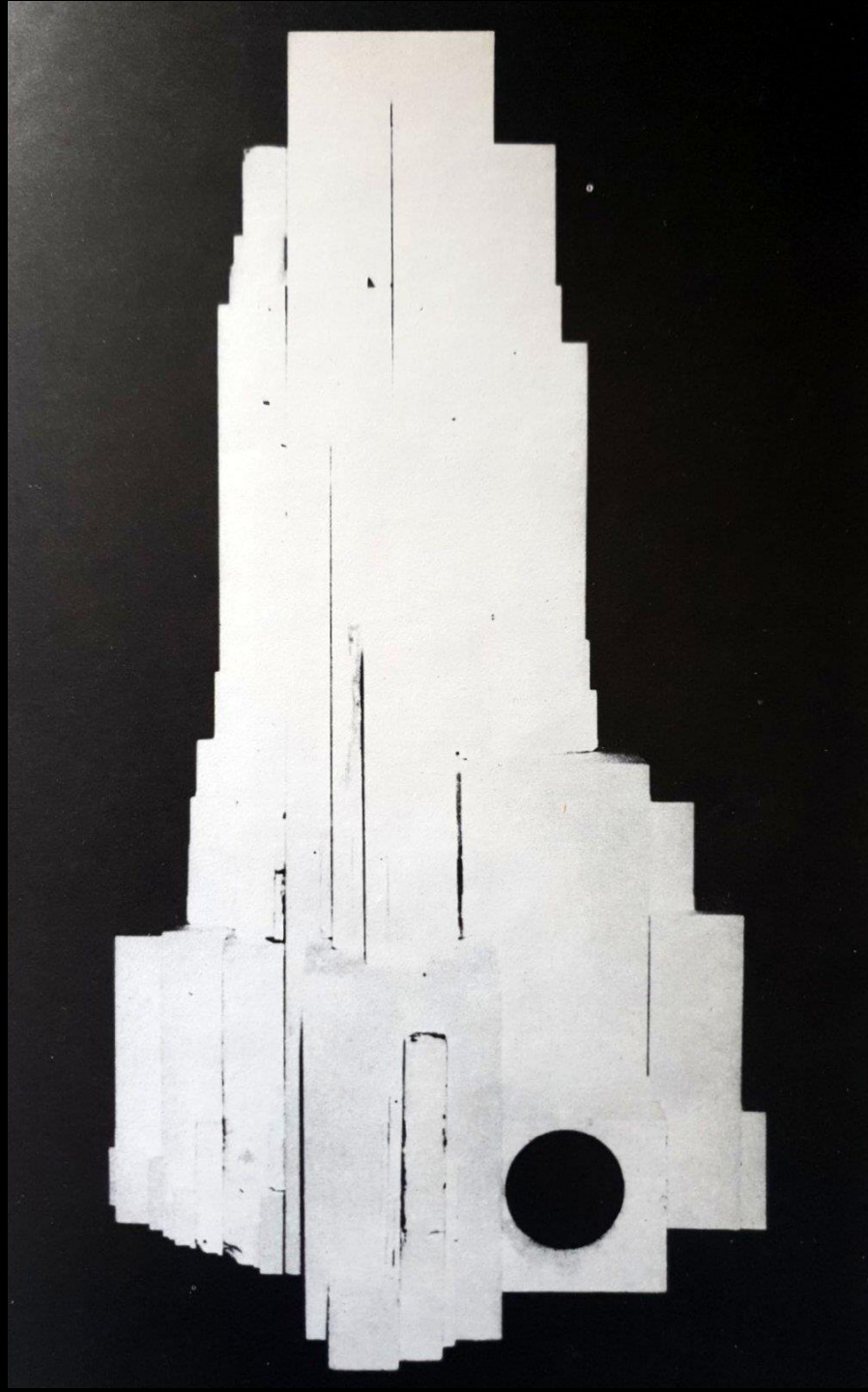
Архитектон „Бета“ 1920

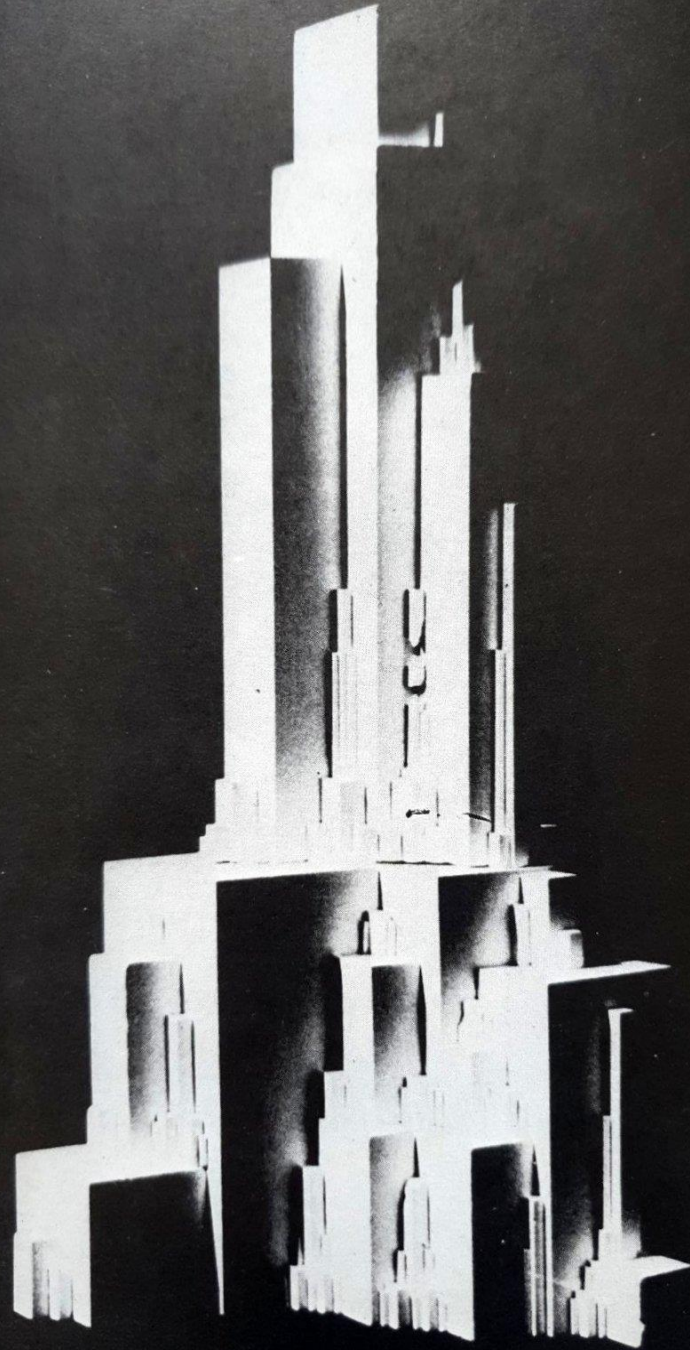
Архитектон „Бета“ 1923

Архитектон „Гота“ 1923

Архитектон „Гота II“ 1923

Изложба на работни модели на тема „Идентификација и изразување на волумен и тежина“ по предметот „Простор“ кај проф. Николај Александрович Ладовски (1881-1941), ВКХУТЕИН, Москва 1927-1928

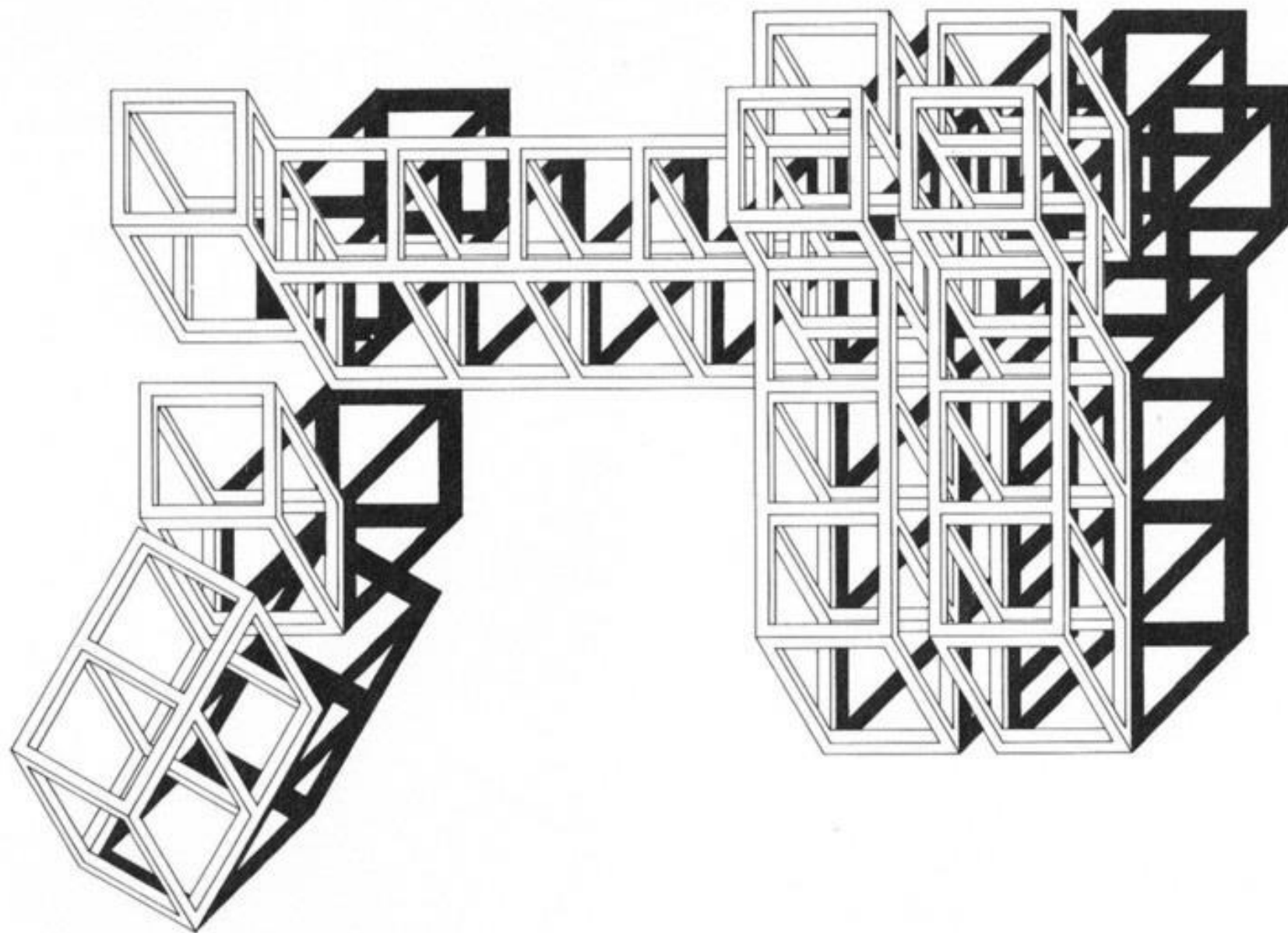
Студент на ВКХУТЕМАС,
пόμεѓу 1920-1926

**Сол ЛеВит,
Отворена недовршена
коцка, 1974**

Концептуален модел на Музејот на Модерна Уметност во Гунма, Арата Исозаки, 1974